

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2020/1350 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 25ης Σεπτεμβρίου 2020

σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στη Δημοκρατία της Λιθουανίας, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2020, σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 7 Αυγούστου 2020, η Λιθουανία ζήτησε χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, με σκοπό να συμπληρώσει τις εθνικές της προσπάθειες για την αντιμετώπιση του αντικτύπου της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 και να ανταποκριθεί στις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της επιδημικής έκρηξης για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολούμενους.
- (2) Η επιδημική έκρηξη της COVID-19 και τα έκτακτα μέτρα που εφάρμοσε η Λιθουανία για να περιορίσει την επιδημική έκρηξη και τον κοινωνικοοικονομικό της αντίκτυπο, καθώς και τις επιπτώσεις της στην υγεία, αναμένεται να έχουν δραματικές επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, η Λιθουανία αναμενόταν να έχει έλλειμμα γενικής κυβέρνησης και χρέος 6,9 % και 48,5 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), αντίστοιχα, έως τα τέλη του 2020. Σύμφωνα με τις θερινές ενδιάμεσες προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, το ΑΕΠ της Λιθουανίας προβλέπεται να μειωθεί κατά 7,1 % το 2020.
- (3) Η επιδημική έκρηξη της COVID-19 έχει ακινητοποιήσει σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού στη Λιθουανία. Αυτό οδήγησε σε αφνίδια και σοβαρή αύξηση των δημόσιων δαπανών της Λιθουανίας για επιδοτήσεις μισθού κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου χωρίς εργασία και έπειτα από αυτήν, καθώς και για επιδόματα για τους αυτοαπασχολούμενους, συμπεριλαμβανομένων των επιδομάτων σε αυτοαπασχολούμενους που ασκούν γεωργικές δραστηριότητες, όπως αναλύεται στις αιτιολογικές σκέψεις (4) έως (7).
- (4) Με τον «νόμο περί απασχόλησης αριθ. XII-2470», ο οποίος αναφέρεται στο αίτημα της Λιθουανίας της 7ης Αυγούστου 2020, θεσπίστηκε σύστημα για την καταβολή επιδοτήσεων σε εργοδότες προκειμένου να καλύψουν τον εκτιμώμενο μισθό κάθε εργαζομένου που βρίσκεται σε χρονική περίοδο χωρίς εργασία. Ο εργοδότης είχε τη δυνατότητα να επιλέξει μεταξύ επιδοτήσεων που καλύπτουν το 70 % του μισθού, με μέγιστο όριο έως 1,5 φορές τον κατώτατο μισθό, ή το 90 % του μισθού (100 % στην περίπτωση μισθωτών ηλικίας 60 ετών και άνω), με μέγιστο όριο τον κατώτατο μισθό. Οι εργοδότες που έχουν ενταχθεί στο σύστημα πρέπει να διατηρήσουν τουλάχιστον το 50 % των εργαζομένων τους επί τουλάχιστον τρεις μήνες μετά τη λήξη της επιδότησης μισθού.
- (5) Επιδοτήσεις καταβάλλονται επίσης σε μισθωτούς που επιστρέφουν έπειτα από χρονική περίοδο χωρίς εργασία, για διάστημα έως και έξι μήνες μετά την επιστροφή τους στην εργασία. Το ποσό των επιδοτήσεων που καταβάλλονται υπόκειται σε ανώτατο όριο ίσο με τον κατώτατο μισθό ή με το διπλάσιο του κατώτατου μισθού, αναλόγως της οικονομικής δραστηριότητας που διεξάγει ο εργοδότης, και μπορεί να ανέλθει έως και στο 100 % του μισθού του εργαζομένου κατά τον πρώτο και τον δεύτερο μήνα μετά την επιστροφή, στο 50 % κατά τον τρίτο και τον τέταρτο μήνα και στο 30 % κατά τον πέμπτο και τον έκτο μήνα. Οι εν λόγω επιδοτήσεις μπορούν να θεωρηθούν ως παρόμοιο μέτρο με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας, όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672, δεδομένου ότι αποσκοπούν στην παροχή εισοδηματικής στήριξης σε μισθωτούς και συμβάλλουν στη διατήρηση των υφιστάμενων εργασιακών σχέσεων.
- (6) Οι αρχές θέσπισαν επίσης τη χορήγηση επιδομάτων σε αυτοαπασχολούμενους, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων που ασκούν γεωργική δραστηριότητα με γεωργική εκμετάλλευση ή αγρόκτημα τουλάχιστον τεσσάρων μονάδων οικονομικού μεγέθους, τα οποία ανέρχονται σε 257 EUR μηνιαίως και καταβάλλονται κατά τη διάρκεια της περιόδου καραντίνας και κατά τους επόμενους δύο μήνες. Τα επιδόματα για τους αυτοαπασχολούμενους μπορούν να θεωρηθούν ως μέτρο παρόμοιο με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας, όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672, δεδομένου ότι αποσκοπούν στην προστασία των αυτοαπασχολούμενων ή παρεμφερών κατηγοριών εργαζομένων από τη μείωση ή την απώλεια εισοδήματος.

(¹) EE L 159 της 20.5.2020, σ. 1.

- (7) Τέλος, θεσπίστηκε η χορήγηση επιδομάτων σε αυτοαπασχολούμενους που δραστηριοποιούνται στη γεωργία με γεωργική εκμετάλλευση ή αγρόκτημα μικρότερο των τεσσάρων μονάδων οικονομικού μεγέθους και τους οποίους δεν κάλυπτε το μέτρο που περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη (6). Το μέτρο συνίσταται στην εφάπαξ καταβολή 200 EUR στους κατόχους μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων χωρίς άλλη απασχόληση. Για τους κατόχους μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων που εργάζονταν, πέραν της γεωργικής δραστηριότητάς τους ως αυτοαπασχολούμενοι, και η αμοιβή των οποίων δεν υπερέβαινε τον κατώτατο μισθό, το μέτρο συνίσταται στην καταβολή 200 EUR για καθέναν από τους τρεις μήνες της περιόδου καραντίνας και της περιόδου κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Το μέτρο μπορεί να θεωρηθεί ως μέτρο παρόμοιο με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας, όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672, δεδομένου ότι αποσκοπεί στην προστασία των αυτοαπασχολούμενων ή παρεμφερών κατηγοριών εργαζομένων από τη μείωση ή την απώλεια εισοδήματος.
- (8) Η Λιθουανία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 προκειμένου να ζητήσει χρηματοδοτική συνδρομή. Η Λιθουανία υπέβαλε στην Επιτροπή κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία οι πραγματικές και οι προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν κατά 746 660 000 EUR από την 1η Φεβρουαρίου 2020, λόγω των εθνικών μέτρων που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της επιδημικής έκρηξης της COVID-19. Πρόκειται για αιφνίδια και σοβαρή αύξηση, δεδομένου ότι τα νέα μέτρα καλύπτουν σημαντικό ποσοστό των επιχειρήσεων και του εργατικού δυναμικού στη Λιθουανία. Η Λιθουανία σκοπεύει να καλύψει τη χρηματοδότηση 144 350 000 EUR του ποσού των αυξημένων δαπανών μέσω ενωσιακών κονδυλίων.
- (9) Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Λιθουανίας και εξακρίβωσε την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών και των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών που συνδέονται άμεσα με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.
- (10) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να παρασχεθεί χρηματοδοτική συνδρομή, ώστε να βοηθηθεί η Λιθουανία να αντιμετωπίσει τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της σοβαρής διαταραχής της οικονομικής δραστηριότητας που προκάλεσε η επιδημική έκρηξη της COVID-19. Η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει τις αποφάσεις σχετικά με τη ληκτότητα, το ύψος και την αποδέσμευση των δόσεων και τμηματικών εκταμιεύσεων σε στενή συνεργασία με τις εθνικές αρχές.
- (11) Η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει την έκβαση τυχόν διαδικασιών οι οποίες αφορούν τις στρεβλώσεις της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ενδέχεται να κινηθούν, ιδίως βάσει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. Δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 της Συνθήκης, τις τυχόν χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις.
- (12) Η Λιθουανία θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά την Επιτροπή σχετικά με την εκτέλεση των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών, προκειμένου να είναι σε θέση η Επιτροπή να αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο η Λιθουανία έχει εκτελέσει τις εν λόγω δαπάνες.
- (13) Η απόφαση παροχής χρηματοδοτικής συνδρομής λήφθηκε λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων και αναμενόμενων αναγκών της Λιθουανίας, καθώς και των αιτημάτων για χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 που έχουν ήδη υποβληθεί ή προβλέπεται να υποβληθούν από άλλα κράτη μέλη, και παράλληλα με εφαρμογή των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της αλληλεγγύης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Λιθουανία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

Άρθρο 2

1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Λιθουανίας δάνειο ανώτατου ύψους 602 310 000 EUR. Το δάνειο έχει μέγιστη μέση ληκτότητα 15 ετών.
2. Η περίοδος διαθεσιμότητας της χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγείται με την παρούσα απόφαση είναι 18 μήνες, αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα μετά την παραγωγή αποτελεσμάτων της παρούσας απόφασης.
3. Η Επιτροπή θέτει την ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή στη διάθεση της Λιθουανίας σε οκτώ δόσεις κατ' ανώτατο όριο. Μία δόση δύναται να εκταμιευθεί σε ένα ή περισσότερα τμήματα. Η ληκτότητα των τμηματικών εκταμιεύσεων της πρώτης δόσης δύναται να είναι μεγαλύτερη από τη μέγιστη μέση ληκτότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προθεσμίες λήξης των περαιτέρω τμηματικών εκταμιεύσεων καθορίζονται κατά τρόπον ώστε να τηρείται η μέγιστη μέση ληκτότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όταν θα έχει ολοκληρωθεί η εκταμίευση όλων των δόσεων.

4. Η πρώτη δόση αποδεσμεύεται υπό την προϋπόθεση της έναρξης ισχύος της δανειακής συμφωνίας που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.
5. Η Λιθουανία καταβάλλει το κόστος της χρηματοδότησης της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 για κάθε δόση, συν τα τυχόν τέλη, έξοδα και δαπάνες της Ένωσης που προκύπτουν από χρηματοδότηση σχετιζόμενη με το δάνειο που χορηγήθηκε δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.
6. Η Επιτροπή αποφασίζει για το ύψος και την αποδέσμευση των δόσεων, καθώς και για το ύψος των τμηματικών εκταμιεύσεων.

Άρθρο 3

Η Λιθουανία μπορεί να χρηματοδοτήσει τα ακόλουθα μέτρα:

- α) επιδοτήσεις μισθού κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου χωρίς εργασία και έπειτα από αυτήν, όπως προβλέπεται στο άρθρο 41 του «νόμου περί απασχόλησης αριθ. XII-2470»,
- β) επιδόματα σε αυτοαπασχολούμενους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5-1 του «νόμου περί απασχόλησης αριθ. XII-2470»,
- γ) επιδόματα σε αυτοαπασχολούμενους που δραστηριοποιούνται στη γεωργία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5-2 του «νόμου περί απασχόλησης αριθ. XII-2470».

Άρθρο 4

Η Λιθουανία ενημερώνει την Επιτροπή έως τις 30 Μαρτίου 2021, και εν συνεχεία κάθε έξι μήνες, σχετικά με την εκτέλεση των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών, έως ότου εκτελεστούν πλήρως οι εν λόγω προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Λιθουανίας.

Η παρούσα απόφαση παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία της κοινοποίησής της στον αποδέκτη.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 25 Σεπτεμβρίου 2020.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. ROTH